

Kerk der Broedergemeente.

Paaschmorgen in Zeist

DOOR

E. PALMA.

Het is nog heel vroeg in den morgen. Je zoudt zeggen dat het nog donker is, maar je kunt onderscheiden dat er een dikke mist boven en in de struiken hangt en daarvoor moet er toch iets licht zijn. Er begint in 't Oosten een flauw schijnsel aan de lucht te komen.

Op de lange Slotlaan verschijnen een paar menschen. Ze kijken om zich heen alsof ze anderen verwachten. En ja — als het licht sterker wordt, ontdekken ze meer kerkgangers. Het doel van die heel vroege wandelaars is het kerkje der Broedergemeente op 't stille Zusterplein met al de gesloten raamoogen. Alleen de witte gordijnen van de kerk zijn hoog opgetrokken om het weinige licht dat er is binnen te laten.

Eerbiedig zachtjes gaan de donkere menschen uit de witte ochtendnevel, die over 't gras hangt, in de witte kerk. Het is daar ook stil, net als buiten, dezelfde stemming. Tot opeens het orgel met krachtige, blijde klanken inzet en het uitjubelt dat 't feest is, Opstandingsfeest!

De dominee komt binnen, de tonen worden zachter, houden op.

„De Heer is opgestaan!” is de eerste morgengroet; dat was ook de gewoonte bij de eerste Christengemeente met Paschen. De gemeente antwoordt: „Ja, Hij is waarlijk opgestaan!”

Het orgel valt weer in met een paaschkoraal.

Dan volgt een litanie¹⁾ die ongeveer een kwartier duurt. Na de woorden van den voorganger: „Hij zal ook mij opwekken op den jongsten dag!” staat de gemeente op en gaat zacht naar buiten. Ze scharen zich op het plein zooals ze dat ook doen voor een begrafenis: de bazuinblazers voorop; dan de dominee en op een paar pas afstand de gemeente.

Het is nu licht buiten; al is de zon nog niet boven de boomen uit, ze is er, en de dunne wolken, die boven het Broederhuis drijven, beginnen rood te gloeien. De bazuinen spelen onder het

langzaam voortloopen een paar koralen. Dat klinkt plechtig en blij in de open lucht. Al het triestige van den nacht is weg als de gemeente gaat naar het kerkhof, den „vredehof” zooals de Broedergemeente dien noemt.

Zoo trekken ook de broeders in Herrnhut op dezen feestmorgen naar hun „godsakker” op den Hutberg en wachten er zingend op den zonsopgang. En op vele plaatsen ver van elkaar in alle werelddeelen onder allerlei volken gaan de broeders en zusters van die kleine gemeente op den Opstandingsmorgen naar de graven van hun dooden.

Er staan buiten heel wat menschen te wachten, die gekomen zijn om de muziek te hooren. Het is alsof ze bijna verbaasd kijken naar de menschen die hun feest beginnen met een gang naar 't kerkhof. Want alles wat met den dood in verband staat neemt immers 't heerlijke en blijde in je leven weg? Als je feest wilt vieren dan denk je juist *niet* aan sterven en begraven worden.

Maar de Broedergemeente en de menschen die daar met heel hun hart in die plechtige stoet achter de bazuinen meegaan, zij denken er anders over. Zij weten dat het Paaschfeest veel heerlijker is dan gewone feesten, omdat je daarop gerust aan dood en aan graf kunt denken; *moet* denken zelfs, want het Paaschfeest spreekt van onzen Heer die in een graf lag, maar — weer opstond, die dood was, maar nu leeft. Hij vermocht meer, was sterker dan de verschrikkelijke dood.

En allen die Hem liefhebben moeten wel eerst sterven, maar ook hun graven worden niet voor goed gesloten. Eenmaal zullen ze opstaan en een lichaam krijgen even heerlijk als dat van den Heer. Zij zullen geen zonde meer doen en daardoor geen verdriet hebben. Hun lichaam zal niet kunnen ziek zijn en ook niet meer sterven. Zij zullen voor altijd heerlijk bij den Heer leven.

Voor allen, die het blij vooruitzicht hebben zoo gelukkig te worden, is het eigenlijk *niet* wonderlijk dat de Broedergemeente het Paaschfeest op het kerkhof begint. Die menschen bij de graven willen toonen met een daad dat ze gelooven wat ze in de kerk hebben gezegd. Het is een veelbeteekenende heilige handeling.

Onder hen die meevolgen, zijn er, die in het afgeloopen jaar achter de *witte* baar van een lieve doode zijn gegaan, dienzelfden weg. Toen speelden de bazuinen liederen „op den dood”, maar nu klinken juichend de paaschgezangen.

Als alle kerkgangers op het kerkhof aangekomen zijn, scharen zij zich rechts en links van den voorganger en de dienst wordt voortgezet.

Ondertusschen is de zon boven 't dak van het Broederhuis gekomen en beschijnt de kleine grafsteenen en de beukenhaag om het kerkhof. De dorre bladeren ritselen er nog, maar ook zijn er al nieuwe knoppen bijna open.

De namen van hen, wier lichamen het laatste jaar zijn ter ruste gelegd, worden voorgelezen en de gemeente zingt: „Jezus Christus zal hen bij 't ontwaken aan Zijn verheerlijkt lichaam gelijk maken. Hallelujah.”

De gemeente verlaat het kerkhof. De bazuinen blazen nog verscheiden Paaschgezangen op het Broederplein. En veel menschen blijven daar luisterend rondloopen.

Anderen maken liever een wandeling tusschen de velden waar de dauw nog ligt, òf tusschen de hooge beuken. Die worden op zij door de zon beschenen, zoodat de ingangen van 't bosch op gothische gewelven lijken. Zij hebben 't noodig om in die morgenstilte te loopen, zonder veel te zeggen, denkend aan dit mooie begin van 't Paaschfeest.

¹⁾ Een litanie is een gemeenschappelijk gebed waarbij beurtelings de voorganger spreekt en de gemeente in koor antwoordt.

